

PEDAGOGISCH BELEID DAGOPVANG KOC Meneer Stippel

1 Visie

Meneer Stippel biedt opvang, verzorging, opvoeding en begeleiding aan kinderen van tien weken tot 4 jaar. Het KOC heeft een opvoedingsondersteunende en opvoedingsaanvullende functie, waarbij de belangen en behoeften van de kinderen, individueel en/of gezamenlijk, centraal staan bij alle handelingen. Hierbij wordt de mogelijke verscheidenheid tussen verschillende culturele achtergronden van kinderen en hun ouders gerespecteerd. KOC Meneer Stippel is voor het kind een leefomgeving naast het gezin.

Het doel is actief bij te dragen aan de ontwikkeling van kinderen tot mondige, zelfstandige mensen met een eigen persoonlijkheid, die in harmonie met zichzelf en met hun omgeving leven. Kinderopvang is een dynamisch groepsgebeuren waarbij pedagogisch medewerkers op een planmatige wijze te werk gaan. Zij hanteren daarbij een aantal pedagogische doelen, vastgelegd in het Pedagogisch Beleid van KOC Meneer Stippel.

*Een kind wat zich onzeker voelt trekt zich terug en is op zijn hoede.
Het komt niet toe aan experimenteren om zich te ontwikkelen.*

2 Pedagogische doelen

Elk kind is anders en ontwikkelt zich op een unieke wijze in een eigen tempo. Wij bieden kinderen de ruimte om hun eigen mogelijkheden te ontdekken. Daarbij stellen we duidelijke grenzen waarbij rekening wordt gehouden met de leeftijdsfase van het kind. Door persoonlijke aandacht en inspiratie van de pedagogisch medewerkers vergroten kinderen hun vaardigheden. Ieder kind heeft het recht zich gehoord en gezien te voelen. De pedagogische doelen van Meneer Stippel zijn:

- Bieden van emotionele veiligheid en geborgenheid
Kinderen worden met respect en zorgzaamheid opgevangen, in een groepsruimte waarin zij zich veilig, vertrouwd en op hun gemak voelen. Door een kleine groep pedagogisch medewerkers met vaste werkdagen ontstaat een warme, huiselijke sfeer en wordt de binding tussen pedagogisch medewerker en kind al vanaf de start als baby gerealiseerd. De fysieke en emotionele veiligheid van kinderen (het welzijn) vormt de basis voor iedere verdere ontwikkeling.
Door de vaste samenstelling van de groep kunnen kinderen rekenen op elkaars aanwezigheid en ontstaan soms heuse vriendschappen. Wanneer kinderen bij 4 jaar overgaan naar de BSO zijn zij stap voor stap hierop voorbereid en leren zij hun nieuwe speelomgeving geleidelijk aan kennen.

Praktijkvoorbeelden: Kinderen worden persoonlijk begroet bij binnenkomst. Wanneer zij iets vragen of vertellen wordt naar hen geluisterd. Door te ervaren dat je gezien en gekend wordt ben je er zeker van dat je op de pedagogisch medewerker kunt rekenen in situaties die je niet wilt of (nog) niet overziet.

Een baby kan bijvoorbeeld huilen omdat hij honger heeft, maar kan ook behoefte hebben aan aanraking of gezellig op schoot zitten met een boekje.

Twee peuters die ruzie maken om verkleedspullen vragen beiden hulp aan de pedagogisch medewerker. Door vragen te stellen aan beide peuters over het voorval weten zij dat hun mening en hun gevoel belangrijk zijn, en leren zij zich te verplaatsen in een ander en samen een oplossing te vinden voor hun geschil.

- **Bevorderen van de persoonlijke competenties**

Uitgaande van de capaciteiten van elk kind wordt het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid gestimuleerd door het kind voortdurend te laten ervaren dat het steeds nieuwe dingen kan, mag en weet. Hiervoor wordt waardering aan het kind gegeven.

Inzicht in de emotionele ontwikkeling van het kind speelt hierbij een belangrijke rol.

Pedagogisch medewerkers kennen de eigen - aardigheden van kinderen, weten wanneer een gebeurtenis tot een leermoment kan leiden en leren een kind zijn eigen emoties te onderscheiden (door ze te benoemen) en te hanteren.

Praktijkvoorbeelden: Wanneer we buiten gaan spelen worden kinderen gestimuleerd zelf hun jas en schoenen aan te trekken. Nadat ze het geprobeerd hebben en het lukt niet gaan de pedagogisch medewerkers helpen om dit aan te leren. Een trotse blik is het resultaat als het lukt! Het 'hulpje van de dag' benoemt 's morgens en 's middags de dagritmekaartjes die aangeven wat we gaan doen. Spreken voor een groep is voor sommige kinderen een vaardigheid die van drempel verandert in iets heel gewoons.

- **Voorwaarden sociaal gedrag scheppen**

Het groepsverband is een veel bredere samenlevingsvorm dan het gezin, waardoor zaken als het delen van aandacht, wachten op je beurt, weerbaarheid, regels en grenzen, diversiteit en flexibiliteit belangrijk zijn. Tijdens de ontwikkeling van kinderen worden dit vanzelfsprekende waarden. Kinderen leren wat de uitwerking van hun gedrag is op anderen en hoe je respect voor elkaar en elkaars gevoelens kunt hebben. Verbaal en fysiek geweld is niet toegestaan, in plaats daarvan wordt positieve interactie gestimuleerd. Goed voorbeeld doet immers goed volgen.

Praktijkvoorbeelden: Peuters die beiden met een fiets willen rijden vragen beiden hulp aan de pedagogisch medewerker. Zij leren door met elkaar te praten een oplossing te vinden voor hun geschil in plaats van slaan of gillen. Bijvoorbeeld om de beurt fietsen. Wanneer een peuter een speeltje gaat zoeken en aan een dreumes wil geven wordt benoemd wat er gebeurt en ontvangt de peuter een compliment. Het kan voorkomen dat er op verzoek van de ouders een afwijking is van het standaard voedingsbeleid. Aan tafel wordt verteld waarom dat zo is, zodat het betreffende kind daar geen opmerkingen over krijgt.

- **Aanbieden van passend spel- en leermateriaal**

Door het kind een variëteit aan activiteiten aan te bieden worden de diverse vaardigheden zoals grove en fijne motoriek en cognitieve ontwikkeling geprikkeld. Het kind leert door na te bootsen wat het waarneemt en door zelf ervaringen op te doen. De speelzaal is ingericht in gedeeltes met voorkeuractiviteiten (bijvoorbeeld bouwhoek, leeshoek), maar biedt onbeperkt gelegenheid tot improvisatie. Een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling is het spelenderwijs van en met elkaar leren. Uit de grote variatie speelgoed die aanwezig is wordt een wisselende selectie aangeboden.

Praktijkvoorbeelden: Aan een dreumes die los probeert te lopen wordt een loopwagen aangeboden. Aan kinderen die al goed kunnen lopen wordt verteld waarom de loopwagen niet voor hen bedoeld is. In het kader van een handelingsplan speelt een 3-jarige een bordspel om kleuren en vormen te leren benoemen. Een medespeler oefent tegelijkertijd tot 5 te tellen terwijl een derde speler leert op zijn beurt te wachten. Een baby wordt gestimuleerd om te draaien door aan de andere zijde van zijn hoofd met een rinkelballetje te rollen. Een andere baby probeert het balletje vast te grijpen. Een houten puzzel kan overal gemaakt worden maar met een kartonnen puzzel ga je aan tafel zitten zodat kleine kinderen geen stukjes pakken en in de mond stoppen.

3 Rol van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker is degene die het pedagogisch beleid vorm geeft, in het dagelijks werk met de kinderen. Naast de basiskennis op het terrein van ontwikkeling, verzorging, voeding en hygiëne vergt dit van de pedagogisch medewerker een aantal competenties:

- Een positieve houding en een positieve benadering van alle kinderen.
- Een sensitieve en responsieve houding: goed kijken en luisteren naar kinderen om te weten wat ieder kind nodig heeft en dit aan het kind aanbieden.
- Praten en uitleggen op het niveau van het kind in correct Nederlands. Door voortdurend te vertellen wat je doet en wat je ziet wordt de taalontwikkeling gestimuleerd.
- Ruimte kunnen geven aan kinderen om zich te ontwikkelen en hen daarbij nieuwe mogelijkheden aanreiken. Daarbij steeds de veiligheid in het oog houdend.
- Besef van de rol en voorbeeldfunctie voor kinderen tijdens alle handelingen.
- Respect voor kinderen, ouders en collega's, daarbij openstaand voor andere meningen en ideeën.
- Ervoor zorgdragen dat de ouder zijn kind vol vertrouwen naar het KOC brengt.
- Reflectie op eigen werk en handelen hebben. Feedback kunnen geven en kunnen ontvangen, kwaliteiten van elkaar kunnen en willen benutten.
- Interactieve vaardigheden gericht op kinderen, ouders en collega's.

Specifiek bij baby's:

Goed kijken, luisteren en voelen, baby's de tijd geven om te reageren. Het stimuleren van de fysieke ontwikkeling. Goede interactie met de ouders tijdens haal- en brengmoment.

Specifiek bij dreumesen/peuters:

Respect voor groeiende autonomie van het kind. Emotionele ondersteuning, structuur en grenzen bieden. Begeleiden van interacties tussen kinderen.

Iedere pedagogisch medewerker volgt de strekking van de pedagogische doelen, maar gebruikt daarbij ook de persoonlijke invulling. Op ieder gewenst moment staat het de ouders vrij hen toelichting te vragen op hun handelen bij het opvangen van het kind. Pedagogisch medewerkers zullen steeds het overleg met ouders zoeken over de begeleiding van hun kind.

Mentorschap / Observatiemethode

Ieder kind heeft bij Meneer Stippel een vaste mentor, die de eerste contactpersoon naar de ouders is. De mentor is de pedagogisch medewerker die het kind het meest mee zal maken op de groep. Tijdens het intake gesprek horen ouders welke pedagogisch medewerker de mentor van het kind is. Naast de dagelijkse overdracht bij het ophalen zal de mentor de oudergesprekken verzorgen. Binnen het team en tijdens het reguliere werkoverleg zal de mentor steeds het belang van het kind in de gaten houden en initiatief nemen tot extra ondersteuning indien nodig.

Om de ontwikkeling van het kind op een aantal gebieden te volgens voert de mentor periodieke observaties uit. Hiervoor wordt de methode "Zo praat ik", "Zo doe ik", "Zo beweeg ik" van CED gebruikt. De taalontwikkeling, de motorische ontwikkeling en de ontwikkeling van de sociale vaardigheden van het kind worden op een objectieve wijze iedere 5 maanden gevolgd en vastgelegd. De resultaten worden na iedere observatie met de ouders besproken in het observatiegesprek en desgewenst kunnen de gegevens mee naar huis worden genomen.

Indien de observaties er aanleiding toe geven, bespreekt de mentor met de ouders op welke wijze de ontwikkeling gestimuleerd kan worden. Bijvoorbeeld een speeltje aan 1 zijde aanbieden bij een baby om het hoofd te laten draaien of het bevorderen van spel door middel van extra begeleiding (tutoring) in een klein groepje (1 op 2 of 1 op 3). De voortgang en de resultaten van de stimulatie worden met de ouders besproken. Indien er aanleiding toe geconstateerd is worden ouders doorverwezen naar organisaties voor passende ondersteuning. Dit kan bijvoorbeeld zijn fysiotherapie, oogarts, consultatiebureau of logopedie.

De voortgang en resultaten worden met de ouders besproken.

Vier-ogen principe

De indeling van het gebouw van KOC Meneer Stippel is overzichtelijk en door de toepassing van kleine raampjes naast de deuren tevens transparant. Op de tijden (voor 08.00 's morgens of na 18.00 's avonds) dat er 1 pedagogisch medewerker aanwezig is worden in het kader van het vier-ogen principe video opnamen gemaakt. De beelden worden per dag opgeslagen en één kalenderjaar bewaard. De Oudercommissie heeft een controlerende taak: tijdens iedere vergadering van de Oudercommissie wordt een willekeurige datum gekozen, en wordt de opname van die datum bekeken. Van de bevindingen wordt melding gemaakt in de notulen van de vergadering. De opnamen worden uitsluitend voor het beschreven doeleinde gebruikt.

Inzet pedagogisch medewerkers/BKR

De pedagogisch medewerkers die bij KOC Meneer Stippel werkzaam zijn werken uitsluitend op contractbasis met een vast aantal uren. Iedere pedagogisch medewerker kent vaste werkdagen waardoor kinderen steeds vaste gezichten tegenkomen. Een standaard werkdag bedraagt 9 uur, met een pauze van 30 minuten. Om de standaard openingstijden én de verlengde opvang te kunnen bieden conform de regels inzake de verhouding tussen aanwezige kinderen en aanwezige pedagogisch medewerkers is onderstaande inzet van toepassing.

Bij aanwezigheid van 2 pedagogisch medewerkers:

Om 08.00 start PM 1, en om 08.30 start PM 2. Tussen 08.00 en 09.00 worden alle kinderen gebracht.

Om 17.30 gaat PM 1 naar huis en om 18.00 gaat PM 2 naar huis.

De pauzetijd begint voor PM 1 om 12.45 en duurt tot 13.15, waarna PM 2 van 13.15 tot 13.45 pauze heeft.

De pauzetijden sluiten aan bij de slaaptijd van een groot deel van de kinderen. De PM-er die op de groep aanwezig is, is binnen gehoorsafstand van de PM-er die pauze heeft.

Bij aanwezigheid van 3 pedagogisch medewerkers:

Om 08.00 start PM 1, om 08.15 start PM 2 en om 08.30 start PM 3. Tussen 08.00 en 09.00 worden alle kinderen gebracht. Om 17.30 gaat PM 1 naar huis en om 17.45 en 18.00 gaan PM 2 en 3 naar huis.

De pauzetijd begint voor PM 1 om 12.45 en duurt tot 13.15, waarna PM 2 van 13.00 tot 13.30 pauze heeft en PM 3 van 13.15 tot 13.45.

De pauzetijden sluiten aan bij de slaaptijd van een groot deel van de kinderen. De PM-er(s) die op de groep aanwezig is, is binnen gehoorsafstand van de PM-er(s) die pauze hebben.

Bij verzoek om verlengde opvang:

Een verzoek om verlengde opvang (opvang voor 08.00 en/of vanaf 18.00) wordt ingevuld door een extra PM-er die opvang verzorgd vanaf het gewenste moment of opvang verzorgd tot het gewenste moment van ophalen. Deze verlengde opvang wordt standaard ingevuld door de eigenaar/PM. Tot en/of vanaf het moment dat de benodigd aantal pedagogisch medewerkers aanwezig zijn en/of naar huis zijn vervult de eigenaar andere taken.

Indien verlengde opvang is aangevraagd start de eigenaar/PM op de aangevraagde tijd, met toepassing van video registratie (zie hoofdstuk 3 vier-ogen principe). Vanaf 08.00 tot 18.00 wordt de inzet toegepast conform het bovenstaande.

4 Verticale groepsvorm/ stamruimte

Binnen de kinderopvang zijn verschillende mogelijkheden om groepen in te delen. Een mogelijkheid is de horizontale indeling (naar leeftijd); babygroep; dreumesgroep; peutergroep. Een horizontale indeling heeft het nadeel dat kinderen vaak van groep moeten wisselen, veelal valt een dergelijke wisseling in de periode dat kinderen in de zogenaamde éénkennigheidsfase zitten. Tevens lijkt deze indeling op schoolvorming. Vanuit de doelstelling om gezinsvervangende opvang te bieden is hier gekozen voor een verticale opbouw van de groepen, een gezin kent immers ook geen leeftijdsindeling.

Verticale groepsvorming heeft op pedagogisch gebied de volgende voordelen:

- Jonge kinderen leren van oudere kinderen in de groep en oudere kinderen leren rekening te houden met 'de kleintjes'. Kinderen maken een rolontwikkeling door: van de 'kleinere/zwakkere' naar de 'grotere/sterkere'. Samenwerken, omgaan met onderlinge conflicten en individueel of in groepsverband activiteiten ontplooiën, ontwikkelt de sociale competentie van kinderen.
- De meeste kinderen blijven 4 jaar in dezelfde groep, hoeven niet steeds afscheid te nemen van de andere kinderen én van de pedagogisch medewerkers, wat bijdraagt aan de sociaal emotionele veiligheid. Broertjes en zusjes blijven in dezelfde groep.
- De variaties in de aangeboden spelmaterialen en de aangeboden activiteiten zijn groter dan in een horizontale groep. De pedagogisch medewerkers kunnen activiteiten aanbieden die aansluiten bij de individuele ontwikkeling van het kind. De ontwikkelingssnelheid van de persoonlijke competenties van het kind (cognitief, affectief, emotioneel, psychisch, motorisch) kan verschillend zijn. Kinderen met een ontwikkelingsachterstand krijgen stimulerende activiteiten aangeboden, zonder dat zij een uitzonderingspositie innemen. Kinderen met een voorsprong in hun ontwikkeling krijgen een uitdagend aanbod van activiteiten.

Door de kleinschalige opzet van KOC Meneer Stippel is er 1 groep dagopvang, waar alle kinderen samen opgevangen worden. Dit is de stamruimte. Kinderen kunnen (mits aan de voorwaarden met betrekking tot de verhouding aanwezige pedagogisch medewerkers/kinderen voldaan wordt) de stamruimte verlaten.

Dit kan voorkomen als zij:

- aan een (tutor) activiteit in de BSO of de speelplaats deelnemen,
- meegaan naar de bakker, de bibliotheek of een ander uitstapje,
- deelnemen aan een activiteit die door een basisschool in Drunen georganiseerd is.

Ouders hebben toestemming verleend voor het verlaten van de stamruimte.

5 Dagprogramma

Een deel van de dag bestaat uit vrij spel. Het kind bepaalt zelf met wie en waarmee het gaat spelen en hoelang het wil spelen. Het speelgoed is uitgezocht met het oog op de ontwikkeling van het kind.

KOC Meneer Stippel laat kinderen spelenderwijs leren met een Cito programma voor Vroege- en Voorschoolse Educatie **VVE** (zie gedeelte spelend leren). Hierbij krijgen de motoriek, de taalontwikkeling en van de sociale vaardigheden gerichte aandacht. Activiteiten kunnen zowel binnen als buiten plaatsvinden.

Waar mogelijk worden zowel in grotere als in kleinere groepen kring spelletjes gespeeld, voorgelezen, gezongen en geknutseld. De knutselwerkjes blijven meestal eerst een tijdje in het KOC hangen voordat ze mee naar huis gaan. Het is mogelijk om de kinderen iets te laten maken voor een jarig familielid. Kinderen nemen deel op basis van vrijwilligheid maar worden gestimuleerd om deel te nemen. Ook baby's worden zoveel mogelijk betrokken bij de groepsactiviteiten. Hierbij wordt gelet op de afwisseling tussen actieve en rustige momenten. Wanneer er een uitstapje gemaakt wordt, wordt vooraf de toestemming van de ouder gevraagd.

Kinderen in de dagopvang hebben een vast dagritme wat voorspelbaar is. Dagelijks wordt gewerkt volgens onderstaand schema wat voor de kinderen zichtbaar is in de dagritmekaartjes die opgehangen worden en benoemd worden door een van de oudste kinderen (het hulpje van de dag).

- 08.00 brengen en overdracht door de ouders/ vrij spel of slapen
09.00 kring met begroetingslied waarbij de namen van alle aanwezige kinderen benoemd worden, aanraken van ledematen door de kinderen (bij zichzelf en bij elkaar) met het aanraaklied
09.15 fruit eten en drinken
10.00 VVE- activiteit, vrij spel of buiten spelen
11.30 gezamenlijke broodmaaltijd
12.15 kinderen gaan een middagslaapje doen of doen een rustige activiteit/spel
13.00 halen en/of brengen van kinderen
14.30 wakker worden, aankleden/ koekje eten en drinken
15.00 VVE- activiteit/ buiten spelen of vrij spel
16.30 (warm) eten en drinken/ zingen en voorlezen
17.00 ophalen door de ouders/ overdracht
Baby's volgen hun eigen (wisselende) voedingsschema, wat in overleg met de ouders aangepast wordt aan de ontwikkeling van het kind.

Wanneer het weer het enigszins toelaat wordt er buiten gespeeld, ook baby's gaan zoveel mogelijk mee naar buiten, op een kleed, in de buggy of in de box.

Typische speeltoestellen voor buiten zijn aanwezig: zandbak met emmers/scheppen e.d., kruitwagens, fietsen, ballen, bouwblokken. De speeltoestellen zijn per groep op veiligheid en motorische ontwikkeling gekozen. Natuurlijke materialen zoals takken, blaadjes, zand, en water zijn het allerleukst om mee te spelen.

VVE: Vroege en Voorschoolse Educatie

We helpen uw kind spelend de wereld ontdekken. KOC Meneer Stippel werkt met het programma Piramide van Cito. Met gerichte activiteiten en bijpassende kinderboeken leert uw kind op een gestructureerde manier over een aansprekend onderwerp. De inrichting van de speelzaal wordt aangepast aan het onderwerp van het project. Door telkens een stapje verder te gaan wordt een project in 4 weken uitgewerkt. Een onderwerp kan bijvoorbeeld zijn: kleding, wonen, ziek en gezond, lente, feest, verkeer enz. Naast de taalontwikkeling is ook aandacht voor kunstzinnige vorming, sociaal- emotionele ontwikkeling, spelplezier, welbevinden, waarnemen, denken etc. In het dagritme zijn ook vaste VVE activiteiten verweven, bijvoorbeeld het zingen van een begroetingsliedje in de kring, of een vaste plaats waar we speelgoed opbergen. Alle pedagogisch medewerkers zijn opgeleid om het Cito VVE programma "Piramide" aan te bieden op het niveau en de leeftijd van uw kind. Zelfs de allerkleinsten raken gaandeweg vertrouwd met deze werkwijze, en komen soms nieuwsgierig kijken. Ouders worden door middel van een projectbrief betrokken bij het onderwerp waar we mee bezig zijn, zodat zij thuis daarbij aan kunnen sluiten.

Overdracht en Doorgaande leerlijn

KOC Meneer Stippel werkt met alle basisscholen in de Gemeente Heusden aan de doorgaande leerlijn. Op de leeftijd van 3 jaar en bij 3 jaar en 9 maanden wordt voor je kind een standaard formulier* ingevuld. Doel van deze opnamen is de inschatting van de kennis van het kind op genoemde momenten. De opname bevat de onderdelen taal, rekenen, kleuren, lichaamsdelen, en wordt op een speelse manier uitgevoerd door de mentor van het kind tijdens het vrije spel. De resultaten worden na de eerste opname met de ouders besproken. Als er aanleiding toe is kan door middel van gericht aanbod een onderdeel gestimuleerd worden. Hiertoe stelt de mentor een handelingsplan op waarin het doel beschreven wordt waaraan gewerkt zal worden en bespreekt dit met de ouders. Indien nodig wordt het handelingsplan bijgesteld en/of herhaald. De tweede opname is identiek aan de eerste opname waardoor de voortgang van je kind in beeld is. Na bespreking met de ouders en instemming van de ouders worden de gegevens aan de basisschool waar het kind naar toe gaat overgedragen. Met deze informatie kan een goede aansluiting geboden worden aan je kind vanaf de eerste schooldag.

In groep 1 en 2 van de basisschool wordt ook vaak met een VVE programma gewerkt.

*Het formulier is ontwikkeld in samenwerking met alle voorschoolse instellingen en basisscholen in Heusden.

Voor kinderen die vanuit de dagopvang doorstromen naar BSO de Bovenbende (onderdeel van KOC Meneer Stippel) wordt met de ouders een intake gesprek gehouden. Tijdens dit gesprek wordt gevraagd naar bijzonderheden in de ontwikkeling. In de regel zijn eventuele bijzonderheden bij alle pedagogisch medewerkers bekend.

Triple P (Positive Parenting Program)

Er is geen enkele manier van opvoeden die werkt bij ieder kind. Er bestaan ook geen ideale opvoeders. Met een aantal principes voor positief opvoeden kun je een goed uitgangspunt creëren. Triple P formuleert het zo: Wat hebben kinderen nodig om zich goed te ontwikkelen?

- een veilige en stimulerende omgeving
- leren door positieve ondersteuning
- een aansprekende discipline
- realistische verwachtingen
- ouders die ook voor zichzelf zorgen

De principes van Triple P worden ook in de opvang van uw kind gehanteerd. Over een aantal opvoeddilemma's bestaan tips-sheets die de pedagogisch medewerker samen met de ouder bespreken als daar behoefte aan is.

6 Omgangsregels

Kinderen leren het meest door imitatie van wat zij om zich heen zien. De onderlinge band binnen het team van pedagogisch medewerkers is dan ook van curiaal belang voor de overdracht van respectvol en positief met elkaar omgaan, en openstaan voor ieders eigenheid.

Hoewel het stellen van omgangsregels binnen een groep een zaak van voortdurende discussie en heroverweging is, gelden binnen het KOC een aantal omgangsregels. Enkele van deze regels worden hier genoemd, in de HUISregels wordt uitgebreider ingegaan op diverse afspraken.

6.a Omgang met elkaar

- Samen spelen en delen wordt gestimuleerd, maar een kind dat alleen wil spelen wordt hierin gerespecteerd. Spelen is voor kinderen gelijk aan leren.
- Bij onderlinge onenigheid wordt de kinderen geleerd de situatie op te lossen door een juiste communicatie. Daarna zijn we weer vrienden.
- Tijdens het slapen van de jongere kinderen spelen de oudste kinderen een rustiger spel.
- Anderen een compliment geven voor een mooie jurk, of een knuffel om je gevoel te tonen
- Tijdens kringgesprekken worden de kinderen gestimuleerd om elkaar aan te kijken en naar elkaar te luisteren.

6.b Omgang met speelgoed

- Speelgoed wordt met een bepaald doel gekozen waarbij gelet wordt op de mogelijkheden voor kinderen om er creatief mee om te gaan.
- Als een kind ergens mee gespeeld heeft, leert het dit op te ruimen.
- Agressief omgaan met speelgoed wordt niet toegestaan.

6.c Omgang met de maaltijd

- Het *Hulpje Van De Dag* mag helpen met huishoudelijke werkjes, zoals tafel dekken, afdrogen enz.
- De kinderen worden gestimuleerd om eerst een hartige boterham te eten en daarna eventueel een boterham met zoet.
- Bij de maaltijd krijgt ieder kind een beker drinken.
- Tijdens de maaltijden brengen we kinderen eenvoudige tafelmanieren bij, waarbij ieder kind een eigen bord, beker en bestek heeft.
- Vanaf 3 jaar mogen kinderen zelf hun brood smeren, wat een serieuze mijlpaal voor hen is.
-

6.d Omgang met hygiëne/verzorging

- Voor de maaltijd wassen de kinderen hun handen.
- In overleg met de ouders wordt zindelijkheidsstraining toegepast.
- Na het toiletbezoek en na het buiten spelen worden de handen gewassen.
- Hoesten en niezen en zakdoekgebruik wordt aangeleerd.

De allerkleinsten zijn helemaal afhankelijk van de verzorging en veiligheid die wij aan hen geven. Alle contactvormen (aanraken, oogcontact, nabijheid, mimiek, voedingsmomenten, verschonen, reactie op geluiden enz.) dragen bij aan de hechtingsrelatie tussen pedagogisch medewerker en kind. Naarmate kinderen ouder worden neemt hun zelfstandigheid en hun zelfredzaamheid toe, niet in de laatste plaats door het ontvangen van complimenten voor de stapjes/stappen in hun ontwikkeling. Een ouder kind wat aan een kleintje iets voordoet is geweldige positieve ervaring voor beiden. Tijdens verzorgmomenten wordt gewerkt volgens de richtlijnen van de GGD.

Belonen en corrigeren

Belonen en corrigeren zijn van groot belang in de ontwikkeling van kinderen. Beide factoren zijn nodig in het leerproces wat continue verder gaat. Door beloning ontwikkelt het kind zelfvertrouwen, een bewustwording van eigen ik en de keuzes die het maakt. Door correctie worden grenzen aangegeven en ongewenst gedrag omgebogen naar gewenst gedrag. De uitleg van gewenst gedrag en de reden van een interventie worden passend bij de leeftijd van het kind gegeven.

7 Spel- en ontwikkelingsmateriaal

De leiding is verantwoordelijk voor het signaleren van behoeften op het gebied van spel- en ontwikkelingsmateriaal. Voor alle leeftijden is voldoende materiaal aanwezig, rekening houdend met fantasie, exploratie, zintuiglijke, motorische en cognitieve ontwikkeling van kinderen.

Tijdens het werkoverleg wordt bekeken wat de behoeften zijn aan nieuw speelgoed en welk speelgoed omgewisseld kan worden vanuit ons ruime assortiment.

Suggesties van de ouders met betrekking tot spel- en ontwikkelingsmateriaal worden zeker op prijs gesteld.

8 Wen- en afscheidsrituelen

Wanneer kinderen voor het eerst in de groep komen wordt bekeken of het goed is (voor kind én voor ouder) dat een ouder een tijdje bij het kind in de groep blijft. Al tijdens het intake gesprek wordt zoveel mogelijk informatie gevraagd over hoe ouders gewend zijn het kind te troosten, te laten slapen, te voeden enz.

Hierbij wordt in de dagopvang zoveel mogelijk aangesloten. Is het kind bij aanvang van de opvang al wat ouder kan het behoefte hebben aan een foto van het gezin of steun ondervinden aan een knuffel.

Pedagogisch medewerkers koppelen de bevindingen terug aan de ouders om het kind op zijn of haar eigen wijze te laten wennen.

Afscheid nemen kan in bepaalde leeftijdsfasen heel zwaar zijn. Het besef dat de ouder weer terugkomt is er nog niet. Heel belangrijk is sensitieve manier waarop de pedagogisch medewerker hiermee omgaat. Verdriet hebben mag, het wordt benoemd en gerespecteerd.

Als je kind naar de basisschool gaat wordt daar extra aandacht aan gegeven. Vanaf drie jaar nemen kinderen deel aan de activiteiten die (al dan niet in het kader van VVE) op de diverse basisscholen aangeboden worden. Als kinderen zijn gaan 'oefenen' op de basisschool mogen ze daarover vertellen in de kring. Ter afscheid van de dagopvang (als je kind 4 jaar wordt) mogen de ouders bij het feest aanwezig zijn. De logboeken, observatiemethodes en het afscheidscadeau wat gemaakt is door de andere kinderen gaat mee naar huis.

9 Feestdagen

Naast aandacht voor de meer traditionele feestdagen, zoals sinterklaas, kerst enz. wordt ook rekening gehouden met de wensen van ouders met een andere culturele/religieuze achtergrond. Het is van belang dat kinderen al op heel jonge leeftijd vertrouwd raken met voor hen (of hun ouders) feestelijke gebeurtenissen. Verjaardagen worden gevierd volgens een vast patroon, waardoor een deel van de gespannen afwachting overbodig is. De jarige krijgt van Meneer Stippel een cadeau wat past bij de leeftijd. Als je kind wil trakteren vinden we dat heel gezellig maar we verzoeken je om de traktatie beperkt en indien mogelijk 'gezond' te houden. Het is niet gebruikelijk om cadeautjes aan alle kinderen te geven.

10 Signalering en verwijzing

Kinderen die opvallend gedrag vertonen of op sommige gebieden een achterstand of juist een voorsprong hebben worden geobserveerd gedurende een bepaalde periode door de desbetreffende mentor. Hierna worden met de pedagogisch medewerkers de bevindingen besproken en de eventuele aanpak of maatregel wordt vastgesteld. Tijdens een gesprek tussen mentor en ouders wordt het voorstel besproken. Wanneer intern de benodigde kennis of inzicht ontbreekt, kan besloten worden tot het inroepen van advies van buiten het KOC. Een dergelijke stap wordt, als het een individueel kind betreft, pas genomen nadat dit akkoord is bevonden door de ouders.

11 Kinderen met een handicap

Het KOC is geen medisch kinderdagverblijf maar streeft er naar om kinderen met een lichte (verstandelijke of lichamelijke) handicap of een (partiële) ontwikkelingsachterstand gebruik te laten maken van de opvang. Voor deze kinderen is het belangrijk dat ze zo lang en zo volwaardig mogelijk kunnen participeren in een groep van overwegend niet-gehandicapte kinderen. Ook voor de andere kinderen is het belangrijk om op jonge leeftijd te ervaren dat er leeftijdsgenoten zijn die sommige dingen wat minder goed of snel kunnen dan zij zelf.

Uiteraard moet het voor het KOC wel mogelijk zijn om de extra hulp of zorg die vereist wordt te verlenen. In deze extra hulp of zorg kan, indien noodzakelijk en afgestemd op de individuele behoefte, op verschillende manieren worden voorzien:

- bijscholing leiding
- additionele arbeidsplaatsen
- supervisie door gespecialiseerde hulpverleners
- aangepast ontwikkelings- en spelmateriaal
- ouderparticipatie

Voor zover deze voorzieningen een te groot beroep doen op de financiële middelen van het KOC en het bedrag niet elders op de begroting kan worden gecompenseerd, wordt geprobeerd daar (eventueel samen met andere hulpverleningsinstanties) aanvullende financiering voor te vinden.

Voorafgaand aan een plaatsing worden goede afspraken gemaakt met ouders en eventuele hulpverleners/instellingen over de te hanteren werkwijze en over de inzet van middelen.

Ook wordt vooraf afgesproken hoe één en ander geëvalueerd wordt en worden verantwoordelijkheden vastgelegd.

12 Pedagogisch coachen

Pedagogisch beleid is onderhevig aan ontwikkelingen, veranderende inzichten en opvattingen. Om deze passend te verweven met de werkwijze en de vaardigheden van Pedagogisch Medewerkers bij Meneer Stippel is intern een pedagogisch coach aangesteld. Tevens maken wij gebruik van een externe coach.

Samen vormen zij de pedagogische coaching die voldoet aan de wettelijke eisen (met betrekking tot uren per FTE) die gesteld worden aan de continue coaching van Pedagogisch medewerkers.

13 Beroepskracht in opleiding/ stagiairs

KOC Meneer Stippel wil graag een bijdrage leveren aan de opleiding van toekomstig pedagogisch medewerkers. Beroepskrachten in opleiding en stagiairs worden in overleg met het opleidingsinstituut voor een bepaalde periode geplaatst. Zij tellen niet mee in de bepaling van de juiste beroepskracht/kind ratio; zij worden altijd boventallig geplaatst, nadat een persoonlijke kennismaking plaats heeft gevonden.

Beroepskrachten in opleiding en stagiairs worden begeleid tijdens hun stage en bij het uitvoeren van de opdrachten vanuit het opleidingsinstituut. De begeleiding wordt gegeven door een pedagogisch medewerker die bij de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB) specifieke workshops heeft gevolgd. Afhankelijk van de soort opleiding of stage die doorlopen wordt en de voortgang kunnen verschillende onderdelen en taken uitgevoerd worden.

De onderdelen kunnen bijvoorbeeld zijn:

- communicatie: interview collega, voorstellen aan ouders of interactie met kinderen
- verzorgende taken: verschonen, eten of drinken geven
- huishoudelijke taken: stofzuigen of bedden verschonen
- voorbereiden of uitvoeren van een activiteit: kringspel of knutselactiviteit

De werkwijze en de beleidsplannen die bij KOC Meneer Stippel van toepassing zijn vormen het uitgangspunt van de begeleiding. KOC Meneer Stippel zet geen vrijwilligers in bij de opvang van kinderen.

Drunen, maart 2019